

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 37 nr. 13

11. juli 2024

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.:/Foto: Gert Hansen

Angalanissavit tullia Nunatta Angalatitsiviani inimininneruk

- Suliffeqarffittut inimininnermi attavissaq: erhverv@greenland-travel.gl
- Nammineq akilgassaappat attavissaq: booking@greenland-travel.gl

Bestil din næste rejse hos Greenland Travel

- Erhvervsrejer: erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser: booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 70 11 07 • www.greenland-travel.gl

STARK

SYDGRØNLANDS FØRENDE TRÆLAST

Kilaasqaq Aqqutaq 8 862, 3920 Qaqortoq

Telefon 38 37 30

Åbningstider:
Mandag-fredag 7.00-17.00

Lørdag 8.00-12.00

E-mail: oeq.qaqortoq@stark.gl

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu uppenarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsparede Divi Plussi og hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Nunatta kujataani nioqqutissa- nik pilersuinermi ajornartorsior- toqarpoq

- Ukioq mannaasit nunatta kujataani sikorsuit puulukertitsisaarmata sumiiffinni mikinerusuni KNI-p pilersuiniarnermini assut ajornartorsiateqarfigaa, taama KNI paasissutissiivoq. Nunatsinni sumiiffippassuarnut pilersuinermi KNI-p tikiussiniartarnini ajornartorsiateqarfigaa, ukioq mannali nunatta kujataani aatsaat taamak sivilutigisumik pilersuisinnaasimannginnera nalinginnaasuunngilaq.

Taamaattoqarnerani KNI-p nioqqutissanik pilersuinermini allatut tikiussuisariaqarsimavoq.

KNI Nunatta Kujataanut nioqqutissanik assartuiniarluni ilungersorpoq, inoqarfinnullu minnerut assartuinissaminut aqqutissanik allanik nassaarniartariaqarsimalluni, taama KNI tusagassiuutitigut nalunaarummini allappoq:

- Ukioq mannaasit nunatta kujataani sikorsuit puulukertitsisaarmata sumiiffinni mikinerusuni KNI-p pilersuiniarnermini assut ajornartorsiateqarfigaa.

KNI apriliimi maajimilu Aappilattumut nioqqutissanik apuussinissaminut aalisariummik attartortariaqarsimavoq, nunattalu kujataani sumiiffinnut mikinerusunut pajunnis-

samat umiatsiaaqqanik mikinerusunik assartuutitsinissamat attartortariaqarsimalluni.

Nassiussat 20-30 kiilut

KNI paasissutissiivoq pilersuiuartoqarnissaa qulakkeerniarlugu nassiussat qulimiguullip nassarsinnaasai killeqaraluaqisut naatitaanerusunik inerittuunerusunillu sapaatip akuneranut 20-30 kg nassiussisoqartarsimavoq.

- Timmisartuussisinnaanermik periarfissat killeqarmata nioqqutissanik amerlanerusunik assartuinissamat qulimiguullimmik attartorsinnaasimanngilagut.

Ukioq manna Aappilattumut pilersuiniarnerup assut ajornartorsiorfiunerani nioqqutissanik pilersuinermi KNI assut suliniuteqarsimasoq, Pilersuisumi pisortap Brian Weuge Chemnitzip oqaatigaa:

- Nalinginnaasumik umiarsuup pajulluni Aappilattumut kiisami tikissinnaanngornera assut nuannaarutigaarput, neriupugullu pisisartutta nioqqutininik aalajaannerusumik pilersorneqarnissaannut sikorsuit ajornartorsiorititsivallaarunnaassasut.

Akisussaalluni aaqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iloqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

25. juli 2024

Normu tulleg saqqummissaaq:
Næste nummer udkommer:

18. juli 2024

^{Nutaq}
kujataamiu

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Mob. 49 44 60

e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Savat savaaqqallu meqquinik atuillu-arnissamik suliniut aallartippoq

Savaatilik mersortartorlu suleqatigiillutik savat savaaqqallu meqquinik aallaavilimmik suliniuteqarput. Meqqut pingaarnerusumik nuersagassannngortinneqasapput nuersagassannngortinneqarsinnaanngitsortaalu naggorissaatinnngortinneqassallutik.

Savaatilinnut periarfissaq nutaaq sulissutigineqalerpoq, savat savaaqqallu meqquinik tunisassiorneq aallartinneqalerpat.

Savat savaaqqallu meqqui 23 tonsit missaat atorneratarik ukiumut ikuallanneqaannartarput, tassami annikitsukkuutaanik savaatillit tunisassiornerisa saniatigut meqqut atornerannaannik periarfissaqanngimmat.

Kisianni savaateqarfiutilik Tupaarnaq Kreutzmann Kleist aamma mersortartoq Hansa Vid Stein Olsen allannguinisaminnik pilersaaruteqarput.

Hansa Sisimiuni najugaqarpoq, Tupaarnarlu Qorlortup Itinnerami kujataani savaateqarfimmi najugaqarluni. Taakku marluk suleqatigiillutik isumassarsiaminnik piviusunngortitsiniarput.

Taakkumi savat savaaqqallu meqquinik atuinissamik piujartitsisumik nutaaliorfiusumillu aallaavilimmik suliniummik aallartitsippat, siunertarivaallu meqqut nuersagassannngortinneqartassasut nuersagassannngortinneqarsinnaanngitsortaalu naggorissaatiliarineqartassasut.

- Suliniut manna aqutigalugu savat savaaqqallu meqquinik Kalaallit Nunaanneersunik pijuartitsisumik nuersagassanik tunisassiornissaq siunertariveqarpoq. Meqqut sinneruttut naggorissaatiliarineqartassapput nunaatini, nammineq naatitsinermi naasulivinnilu naasuutitut atornerqarsinnaasut.

Periuseq suliniummi atornerqartoq tassaavoq nunani avannarlerni ilisimatusarnikkut angusimasat iluaqutigalugi, ilaatigut naggorissaasiat iisartakkatut ilusillit annertuumik iluaqutigineqarsinnaasut takutinneqareermat, suliniummik ingerlatsisut nassuiaapput.

Tupaarnap ilanngullugu assersuutigalugu oqaluttuarivaa

nuersagassat tunisassiallu nunatsinneersut takornarianit piumanearluartaraluartut taakkuningali tunisassiortoqarani, taannalu qilanaarnerarpoq tunisassiaminnik neqerooruteqartalernissaminnut.

Aallarnisarnermi annikitsooriarluni annertusaasoqassaaq Tupaarnaq Kreutzmann Kleist oqaluttuarpoq aallartinnermi nunaateqarfimmi meqquinik tunisassiornermik aallartissallutik. Ingerlallualeriarpalli aamma pilersaarutaanerarpaa savaateqarfinnit allanit tigoqqaanissaminnut pilersaaruteqarlutik.

- Savat savaaqqallu meqqui siulliit hundrede kilot arlallit Sisimiunut nassiunneqarnissaat maanna piareerparput, taakku meqqut Qorlortup Itinneraneersut nuersagassiarineqasapput. Tamanna suliniutitta nunatsinni misilinneqarnikuunngitsup timitalerneranik aallartinnitsinnut takussutissiisaaq. Tamatuma saniatigut aamma savaateqarfimmi Qorlortup Itinnerani annertuumik pilersaarutigineqarpoq savat savaaqqallu meqqui nuersagassiarineqarsinnaanngitsortaasa naggorissaasiarineqartalernissaannik, tamaannalu savaatilinnut allanullu annertuumik iluaqutissiisasoq naatsorsuutigaaarput, suliniummik suleqatigiit taamak oqaluttuarput.

Una suliniut Kalaallit Nunaanni savaateqarnermut pissanganartoqarpoq, suliniuteqartullu neriutiginerarpaat pilersaarut iluatsissasoq taamaalillunilu nunatsinni pijuartitsinermik nutaaliornermillu aallaavilimmik inerisaanissamut peqataalluarumaartoq.

- Savaatilinnut nunatsinnullumi tamarmut pijuartitsinermik aallaavilimmik siunissamik pilersitseqataarusuppugut, suliniutinik aqutsisoq "Uagutsinnik pigisatsinnik atuinikkut ikioqatigiilluta inuiaqatigiinnut tapersersuisinnaavugut avatangiisinillu pijuartitsinermik qitiutitsilluta."

Nuersagassiat assigiinngitsunik qalipaasersugaassapput. Tassami pilersaarutaavoq aamma pinngortitaq atorluarlugu, soorlu naasut atorlugit nuersagassat qalipaasersorneqassasut.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 17.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Kære Kommune Kujalleq

af Rainer Permien

De økonomiske problemer for situationen i likviditeten er næppe overstået i den kommende tid, så længe den overordnede mangel af parametre ikke er til stede.

Økonomistyringen er et onde i Kommune Kujalleq, som et spørgsmål igennem flere år, uden nogen med alvor har taget fat om rodens problemer.

Oprydningen af kommunens økonomiske dilemma bør have første prioritet for både kommunaldirektøren og borgmesteren, som er ansvarlig for rodet. Hvem påtager sig et ansvar for rodet, endnu ingen??

Borgermøder i de tre byer bør udsættes indtil oprydningen er fuldført, hvor borgerne efterfølgende orienteres i behørigt omfang om situationen. Borgermøder kan også udlægges om "købe fritid" og flygter fra ansvaret og overlade rodet til personalet i afdelinger; er dette sandt?

Hvorfor ikke starte fra bunden og arbejder sig frem til problemet? Lappe på problemet, eller rette i toppen, løser ikke årsagen for diverse gentagne fejlposterings og mangel på budgetstyringen.

Det kræver en grundig oprydning i administrationen og i hele kommunen, hvor også faglighed på arbejdspladsen bør komme på tale, før en genopbygning kan etableres med en fornuftig overvåget økonomistyring.

Det ville være en fordel at forebygge begivenhederne i socialforvaltninger i stedet for reparerer problemer med økonomiske hjælpemidler og derved akkumulerer udgifter til uholdbare højder!

Sociale problemer hidrører begivenheder i arbejdsløshed, misbrug og nogle gange misforståelser eller manglende fag-

lighed i lovgivningen på socialområdet i den kommunale verden. Desuden er samhørigheden i familiens fællesskab en nødvendig onde og derved til uoverkommelige løsningsmuligheder for familien.

Arbejdsløsheden

Problemet er blevet gentagne gang påberåbt i mine læserbreve, men for blinde respektive læsere i den offentlige forvaltning findes ikke gehør for en forcering i erhvervsudvikling, samt for mine holdninger med lang tids erfaringer i erhvervet, men man høster som man sår og problemet løses ikke af sig selv!

Nye arbejdspladser kan skabes, men kræver engagement med visionære medarbejdere i brancherne.

Den nemme løsning er at akkumulere socialudgifter, men problemer bliver desværre ikke løst ved at sidde tilbagelænet i kontorstolen eller feje problemer under gulvtæpperne, tværtimod vokser disse konstant!

Nye generationer

Kommunens negative attituder og manglende udvikling kan ikke inspirere vores unge med at påbegynde opbygning af deres fremtid! Et spørgsmål rejst flere gange i læserbrevene, men kommentarer udebliver!

Hvorfor, er disse ikke relevant og højaktuel af interessen i det offentlige univers?

Ungdommens håbløse situation begynder allerede inden og efter folkeskolens afslutning, da tilbuddene med en vifte af muligheder mangler for vores ungdom, som går i stå, flytter fra byen eller bliver passive borgere. Kommunens forvaltning burde for længst have taget hænderne ude af lommen for introducerer diverse holdbare tilbud i samarbejdet med erhvervet til gavn for vores kommende generationer.

Flere og flere unge borgere bliver efterladt desorienteret i en ligegyldighed, hvor deres fremtidsudsigter forsvinder i horisonten sammen med den nødvendige motivation pga. mangel på praktikpladser.

Deres start på en uddannelse går i stå efter mange bump på vejen og derfor søger helt naturligt andre muligheder, som findes udenfor byen og andre steder i Grønland eller i Danmark. Vi mister derved vores kapital og faguddannet arbejdskraft, som på et tidspunkt skal erstatte os.

Denne voksende kapitalflugt underminerer kommunens levedygtighed i fremtiden, men ligegyldigheden breder sig i den offentlige verden uden at arbejde henimod en foldbar løsning!

Misbrug

Misbrug hidrører i de fleste tilfælde i personlige håbløshed, mistroives i samfundet eller familiære problemer, som kan løses ved at indgyde personen håb i tilværelsen og opbygge et tillidsforhold med et positivt syn på fremtiden, hvor det sociale samvær på en arbejdsplads kan blive til stor gavn for personen.

Familierne mangler, endda savner, en livslinje af tiltro for en positiv fremtid med rimelige vilkår. Realiteterne ændrer sig løbene for borger og familier i samfundet, især for dem, der i forvejen er tynget af livets åg.

Løsningen

Det kan blive til en svær opgave, fordi problemer ikke løses, men hobes op i kommunens mange årige stagnerede udvikling. Netop løsningen og positive syn på fremtiden mangler i vores kommune, som skal løses ved at kommunen fremlægger positive og realiserbare udgaver af fremtidens tiltag for deres unge borgere.

Derved kan nedbrydes den negative og håbløse attitude i samfundet, men forbliver kommunens opgave.

I de sidste årtier har borgere givet udtryk for deres frustration om mangelfuld hjælp fra de offentlige myndigheder, hvor den mangeårige stillestående, endda negative erhvervsudvikling, har en meget stor andel i kommunens stigende økonomiske belastning på socialområdet. Der mangler simpelthen de nødvendige virksomheder med arbejdspladserne, for kan aktivere arbejdsløse borgere til værre selvforsørgende.

Dette har jeg påpeget og skrevet om utallige gange, men åbenbart ikke kan vinde gehør for inaktive ansatte i den offentlige sandkasse, som fortsætter med at bygge smuldrerende sandslotte for dem selv mod holdbare løsninger for samfundet. Jeg synes legepladsen bør lukkes ned og erstattes af håndgribelige og velgennemtænkte fremtidsløsninger til gavn for hele befolkningen.

Kommunen betragter udviklingen fra sidelinjen som en passiv tilskuer, hvorimod en mere observant offentlig institution bør forsøge at finde holdbare løsninger, for kan vende den akkumulerende uheldige udvikling på specielt socialområdet og derved minimerer socialudgifterne til et holdbart niveau!

Er det ikke denne opgave I er ansat for i kommunen og derfor bør fuldføre jeres opgave ved at arbejde for og ikke mod borgerne. Stille kaffekoppen til side mod at fylde koppen flere gange om dagen, trække i arbejdstøjet og skabe vækst i den nuværende stagnerende udvikling med et positivt udfald for kommunen?

Inaktive holdninger er ikke velsete og påvirker de fleste i samfundet, som ringe i vandet, med negative symptomer for virksomheder og borgere, som helt sikkert er én af årsagerne for kommunens voksende socialudgifter.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatore	Døgnvagt
Belysningsteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqaqluortoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S
Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

tlf. 483500

Vagttlf.: 494530

- Utoqqatserpunga akileraarutit A-t akilerneqarsimanginneri pillugit

**Sisamangornermi juunip 27-iani Kommune Kujal-
.Jermi kommunalbestyrelsiip ataatsimiinnerani najum-
matsisimanartumi tatiginnikkunnaarnermik taasisitsi-
neq borgmesterip aamma kommunaldirektørip anigor-
paat.**

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq aamma kommunal-
bestyrelsi sinnerlugit utoqqatserpunga akileraarutit A-t aki-
lersimanginneri pillugit, kisianni akisussaaffiga qimarrati-
giniangilara aamma nangittumik sulissutigissavara kom-
munalbestyrelsinngorumaartussa q pitsaanagerusunik atugas-
saqartinneqassasoq, borgmesteri Sermitsiamut oqarpoq.

Borgmester Stine Egede (IA) qinikkatut akisussaaffimmik
tigumminnittut najummatsisimanartorsiornermik annertu-
nerpaamik, tassalu komunalbestyrelsimi ilaasortaqatiminit
tatiginninnginnermik taasisitsinermik anigueqqammerpoq,
taasisitsinerup ilutigisaanik aamma kommunaldirektøri Tina
Pars tatigiunnaarlugu soraarsinneqassasoq piumasarineqara-
luarpoq, taannali aamma aniguivoq.

Borgmester Stine Egede tunuarsimaangilaq akileraarutininik
A-nik akiliisimanginnerup kingunerisaanik ajornartorsiutit
pillugit utoqqatsissalluni:

- Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq/kommunalbestyrel-
se sinnerlugu kommunitisinni innuttaasut utoqqatserfigiuma-
vakka akileraarutaat qaammatini pingasuni akilerneqarsi-
mangimmata aammalu akileraaruserivimmu akiitsoqarne-
rup aningaasartuuteqarfiusariaqarnera pillugu.

- Ajornartorsiulli nammineerluta pilersissimarput aqqissal-
lugu siunertaarput.

- Aaqqiissuteqarnissamut pilersaarut, pingaartumik isuma-
ginnittoqarfimmu tunngasoq, naammassineqassaaq taamaa-
lilluta 2024-mut missingersuutit eqqortissinnaaniassagatsi-
git taavalu akileraaruseriffimmu ernianik qaffasissunik aki-
liinissarput pinngitsoorullugu aningaasatigut tigugalla-

gassatsinnik qinnuteqarsinnaanngorniassagatta.

Stine Egede aamma erseqqissaavoq nammineq kommunal-
direktørimik tatiginninnini innarlinngitsoq, innersuussuti-
gaalu aprilimi aningaasaqarnermik aqutsinermi naapertuu-
tinngitsumik ingerlasoqarsimasoq paasineqarmat kommu-
naldirektørip paasiniariamiuk kinguarsaanertaqanngitsu-
mik aaqqiissutissanik sulissutiginnikkasuarsimasoq aamma-
lu taassuma kingorna aaqqiissutissanik pilersaarummik aal-
lartitsisimalluni.

Demokraatit tatiginnikkunnaarput

Borgmesterip utoqqatsissutiginninnissaa sioqqullugu, Inuit
Ataqatigiit Kommune Kujalleri suleqatigisaasa, Demo-
kraatit, borgmesterimut kommunaldirektørimullu tatiginik-
kunnaarnertik nalunaarutigivaat.

Demokraatit isumaqarput kommunimi akisussaasut quller-
paat akisussaaffimminnik sumiginnaasimasut aningaasaqar-
nikkullu ingerlatsinermi nakkutilliinissaminnik pisussaaffit-
sik naammassisimangikkaat.

Illuatungeriit tatiginninnermik nalunaaruteqarnissaaq sioqq-
ullugu arlaleriarlutik aningaasaqarnermut inuussutissarsior-
nermullu ataatsimiititaliami ataatsimiinnerit ingerlappaat
ilaatigut tatigeqatigiinneq aallaavigalugu ingerlaqqinnis-
samut tunngavissat isumannaarniarsaralugit.

Kisianni Demokraatit akileraarutinin akiliinngitsoorsimaneq pillugu aammalu aningaasat akiliutissarluit 40 millioner koruuninit amerlanerusut sumut atorneqarsimanersut pillugit nassuiaatigineqartunut naammaginninngillat, tamatumalu malitsigisaanik kommunalbestyrelsimi immikkut ittumik ataatsimiinneq najummatsisimanartorsiorfiusoq ingerlanneqarpoq, naggaserneqarlunilu borgmesterimut kommunaldirektørimullu tatiginninnginnermik nittarsaassinermik taasinertalimmik, taannalu 8-6-imik naammassineqarluni pinngitsoortitsisoqarpoq.

Egede: Akisussaaffiga qimarratigissanngilara

Borgmesteri nammineq aalajangersinnaagaluarpoq tunuar-niuteqassalluni tatiginninnginnermik nittarsaassisoqarnera-nut atatillugu. Kisianni taanna aalajangerpoq suliaminik ingerlatiinnarusulluni:

- Kommunitta aningaasaqarnerani unammilligassat anner-tuujusut naluneqanngilaq. Unammilligassat ukiut arlalissuit, allaallu kommunalbestyrelsi maanna atuuttoq sioqqullugu piupput, assersuutiigiinnarlugu oqaatigissavara kommunal-bestyrelsi maanna atuuttoq aallartimmat 30 millionit koruu-ninik nassaarniartariaqarluni, Stine Egede (IA) Sermitsi-amut oqaluttuarpoq.

Taamaattumik borgmesteri tamaviaaruteqarniarnerarpoq kommunalbestyrelse nutaaq, kingusinnerpaamik aprilip arferngani 2025-mi qinigaaajumaaartussa, aningaasaqarnik-ut aqutsinermi ajunnginnerusumik atugassaqartitaalluni aallartissinnaanissaa nammineq isumannaarusullugu.

Nuna tamakkerlugu ajornartoorneq

Taamaattorli kommunalbestyrelsi tulliiuttoq kommunip aningaasaqarnikkut ajornartorsiuutigisap pitsaanerusumik aqunneqarnissaanut atugassarititaasunik pitsaanerusumik atugassaqartinneqarsinnaassappat, borgmesterip Naalak-kersuisunut kaammattuutigaa immikkut ittumik eqqumaffi-ginnittoqassasoq:

- Naalakkersuisunut kajumissaarutigissavara meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnermut kommunit aningaasartuutaasa qaffakkiartorerujussuat ilungersunartu-tut tigullu pimoorteqqullugu, Stine Egede oqarpoq.

Stine Egede Sermitsiamut oqarpoq Kommune Kujalleq kisimiinngitsoq, kisianni kommunit tamarmik inuiaqatigiin-ni isumaginninnikkut ajornartooqqanermik annertuumik eqqugaaqqasut, tamannalu ersersikkaa inuiaqatigiit ataatsi-moortumik ajornartooqqanermik killiffeqartut.

Esmar Bergstrøm

Grønlandsbankenimi sullitaq
Kunde | Grønlandsbanken

Nutarsaaneq

“Illorput nutarterillugu suliaritinnikuuarput, itlup iluani silaannarmut minnerunngitsumillu kiassarnermut akiliisarnitsinnut tamanna sunniuteqartorerujussuuvooq.

GrønlandsBANKEN-ip nutarsaaneq taarsigassarsiarititaanik aamma qaammammut akiliutigut appasitsinneqarsinnaapput.

Vi har fået renoveret vores bolig, og det har hjulpet meget på indeklimaet og ikke mindst varmeregningen.

GrønlandsBANKENS miljølån gør også, at vores månedlige ydelse kan holdes lav.

 GrønlandsBANKEN

www.banken.gl 701234

Betydelige udfordringer med vareforsyning i Sydgrønland

Igen i år har storisen skabt store udfordringer for KNI i forhold til at sikre vareforsyning til de mindre bosteder i Sydgrønland. Selvom KNI ofte oplever udfordringer med forsyninger i hele landet, har problemerne i Sydgrønland i år været usædvanligt langvarige. Derfor har KNI været nødsaget til at finde alternative løsninger i en periode.

KNI kæmper for at med at forsyne varer til Sydgrønland, og har været nødt til at finde alternative metoder for at komme ind til mindre bosteder med nødvendige varer. Det oplyser selskabet en meddelelse:

- Igen i år har storisen drillet i Sydgrønland, og KNI har stået over for betydelige udfordringer med at sikre den sædvanlige vareforsyning til særligt de mindre bosteder.

- KNI oplever ofte udfordringer med at bringe forsyninger frem til de mange bosteder i hele landet, men det er sjældent, at det gælder for så lang en periode, som tilfældet har været for bostederne i Sydgrønland i år. KNI har derfor været nødsaget til at håndtere vareforsyningen på alternativ vis i en periode.

I både april, maj og juni indchartrede KNI et fiskerskib, som leverede varer til Aappilattoq. Derudover har der været chartret mindre joller til fragt af varer til de mindre bosteder i Sydgrønland.

20-30 kg om ugen

KNI oplyser, at KNI i perioden har haft begrænset kapacitet på helikopteren, men har ugentligt sendt mellem 20-30 kg

varer, primært frugt og grønt, for at sikre en løbende forsyning.

- Pga. begrænset kapacitet har det desværre ikke været muligt at indchartre helikoptere til at fragte større mængder varer, siger direktør i Pilersuisoq, Brian Weuge Chemnitz og fortsætter:

- KNI har gjort en stor indsats for at sikre vareforsyning til Aappilattoq under de udfordrende forhold, der har været i år. Jeg er glad for, at det endelig er lykkedes at anløbe Aappilattoq med almindelig fragtbesejling, og håber at is-situationen forbedres, så vores kunder igen kan opleve en mere stabil vareforsyning.

**Kujataani Asaasoq ApS
Sydgrønlands Rengøring ApS**

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaaqqissaarnek, Sullissilluarnek
- Nuannisarnek Ipiitsoq**

**Professionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

Disko Lines nye passagerskib forsinket igen

Den splinternye hybridfærge Maliina Ittuk skulle ellers have forladt Danmark nu. Men på grund af tekniske problemer går der yderligere to måneder, før det kan sejle med passagerer i Sydgrønland.

Det var med flotte taler og store smil, at Disko Lines nye passagerskib blev navngivet for knap tre uger siden.

”Maliina Ittuk” skulle efter planen have sejlet mod Grønland i slutningen af juni for at kunne indgå i passagersejladsen i Sydgrønland fra midten af juli.

Men det 38 meter lange skib ligger stadig ved kajen ved Faaborg Værft.

Flere uforudsete udfordringer under de sidste tests har nemlig betydet, at skibets endelige afgang mod Grønland er blevet forsinket cirka to måneder.

Det fortæller administrerende direktør i Disko Line A/S, Michael Højgaard.

- Der udføres ret store tests af nogle komplekse elektroniske installationer med en masse forskellige komponenter, der skal spille sammen for at hele skibet kan fungere.

- Men det har vist sig, at der er rigtig mange problemer med at få alle de systemer til at hænge sammen. Det er grundlæggende de elektriske systemer, som simpelthen volder os større problemer, end vi havde regnet med, siger han.

- Vi er da utrolig kede at, at der har været så mange udfordringer, der skulle håndteres på det her skib, siger administrerende direktør i Disko Line A/S, Michael Højgaard.

Samtidig giver sommerferien udfordringer med at få leveret nye komponenter, forklarer han.

- At vi samtidig ryger ind i juli, hvor rigtig mange industrivirksomheder holder fri, gør jo, at der ikke kommer til at ske ret meget i de her tests i hele måneden, og det skub-

ber det så yderligere, siger Michael Højgaard.

Derfor forventes Maliina Ittuk nu klar 9. september.

Allerede et år forsinket

Maliina Ittuk er et såkaldt hybridskib, der kan sejle på både diesel og el. Det første af sin slags til passagersejladsen i Grønland.

Da skibet blev bestilt på Assens Skibsværft, var planen, at det skulle være klar til at sejle med passagerer allerede sidste sommer.

Men noget gik galt, og Faaborg Værft måtte i januar overtage arbejdet og færdiggøre skibsbyggeriet. Planen var nu, at skibet skulle kunne komme i drift fra midten af juli i år. Derfor ærgrer det også Michael Højgaard, at planerne nu igen må skubbes.

- Vi er da utrolig kede at, at der har været så mange udfordringer, der skulle håndteres på det her skib. Det skulle have været i drift for længst, og vi havde bestemt håbet, at vi kunne have fået glæde af det denne sommer, siger han.

Det var sangerinden Julie Berthelsen, der 14. juni døbte skibet Maliina Ittuk. Julie Berthelsen står også bag et stort kunstværk, der pryder skibets hall.

Disko Line-direktøren understreger samtidig, at passagerne ikke skal frygte for deres transportmuligheder henover sommeren.

Al planlagt sejladse vil fortsat blive udført – dog med targa-både i stedet for Maliina Ittuk.

- Der er ikke noget, der bliver aflyst. Men det er klart, at vi havde håbet at kunne tilbyde en forbedring. Det bliver mere status quo, det vi kommer til at køre med, fortæller Michael Højgaard.

Maliina Ittuk har plads til 113 passagerer.

Demokraatit 40 millionit koruunit pissutigalugit tunuartut

Demokraatit Kommune Kujallermi naammagittarsinnaajunnaarput, IA-lu maanna ikinnerpaanik amerlanerussuteqalersillugu suleqatigiinnermit tunuarput.

Demokraatit Kommune Kujallermi Inuit Ataqtigiit suleqatigerusukkunnaarput, taamaammatt IA kommunalbestyrelsimi maanna ikinnerpaanik amerlanerussuteqalerpoq.

Kommunip karsianit 40 millionit koruunit akileraarutissat pillugit kukkuluttortoqamerani tamanna pivooq.

- Demokraatiniit kommunitsinni pisut isiginngitsuusaaginarsinnaanngilagut, kinguneqartinnagillu, akisussaaffimmik tiguisoqartariaqarpoq, tamannali maanna Inuit Ataqtigiinniit piumanegannigilaq, Demokraatit tusagassiutitut nalu-naarummi allapput.

- Inatsisartut inatsisaat malinneqartariaqarput taakkulu malinneqartinnagut (Demokraatit aaqq.) ajoraluurtumik suleqataaffigisinnaanngilarput ajoraluurtumik, partiimit Margrethe Thårup Andersen oqarpoq.

Naak akileraarutissat?

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap kommunip Namminersorlutik Oqartussanut qaammatini pingasuni akileraarutit A-nik akiliisimangitsoq aprilimi paasivaa. Taakku 40 millionit koruunit missaanniipput. Saniatigullu 3 millionit koruuninik erniaqarlutik.

Taamaammatt kommunip aningaasaqarnera ingerlanerlorpoq, tamannalu pissutigalugu Demokraatit aningaasat taakku 40 millionit koruunit nunatta karsianut akiliutigineqarsimangippata sumut pisimanerat nassuiaateqarfigineqaqquaat. Aningaasammi taakku innuttaasunut utertinneqanngilat.

Kommunalbestyrelsimi sisamangormat immikkut ittu-mik ataatsimiittoqartoq

IA Dmeokraatillu nunatta kujataani kommunimut 2023-mi

suleqatigiilerput. Taakku ataatsimoorlutik qinikkanit 15-iniit kommunalbestyrelsimi amerlanerussuteqarluarlutik aqqanilinnik qinigaatitaqaralarput. Demokraatilli IA-mik suleqateqarnermit tunuarnerisa kingunerisaanik IA arfineq-pingasunik qinigaatitaqarluni – ikinnerpaanik amerlanerussuteqaannalerpoq.

- Kommune Kujalleq aningaasarnikkut akisussaassuseqartumik eqqortumillu ingerlatsiffiusoq politikkikkut anguniagaraarput. Isumaqtigiisummili oqaaseqatigiit maanna borgmesteriutitatsinnit ajoraluaqisumik attanneqanngillat!

Taamaammatt Demokraatit Kommune Kujallermi borgmesterimut kommunimilu pisortaanermut tatiginninnerput kipivooq, Demokraatit oqarput.

Kommunalbestyrelsi sisamangormatkingullermi immikkut ittu-mik ataatsimiippoq. Tassanilu Demokraatit borgmesterip, Stine Egedep (IA) tunuarnissaa piunasaqaatigalugulu tatiginnikkunnaarnissamik siunnersuuteqarput.

Kommunalbestyrelsimili amerlanerussuteqartut itigartitsiput, Stine Egedelu sulii borgmesteriulluni.

- Uggornarpoq demokraatit nammineerlutik aallaqqaammulli oqaatigivaat tunuarninngikkuninnga tunuassallutik taannalu aamma piviusunngortippaat tassa nammineq aalajangererat uagut sulinitinnut sunniuteqarnaviannigilaq aamma ataatsimiitsitaliani sulinerlut naatsorsuutiginnigilara sunniuteqassasoq, borgmesteri KNR-imut oqarpoq.

Taassuma 40 millionit koruunit akilerniarlugit suliaqarlutik oqaatigaa. Taamaammatt kommunalbestyrelsip kassekredit 100 millionit koruuninik qaffannissaa akuersissutigaa, taamaallutik akiligassat akilernerqapallassinnaassammata.

- Akisinnaanngilara neriuppunga qinigaaffiup naannginnerani akilernerqarnissaat uanga taanna anguniassavara.

Taamaattumik Naalackersuisut Qaqortumi timmisartunik nakkutilliivimmik pilersitsiniarput

Kalaallit Nunaata silaannartaani timmisartunik nakkutilliineq sooq Qaqortumit ingerlanneqartariaqarnersoq, Naalackersuisut arlalitsigut tunngavilersorpaat.

Kalaallit Nunaata silaannartaa 2031-mit Kalaallit Nunaannit aqunneqalerumaartoq anguniagaavoq. Kalaallit Nunaatali sortaanit nakkutilliisoqalissava?

Tamanna danskit naalackersuisuisa naalackersuisullu isumaqatigininniutigilerpaat.

Suliffeqarfik Naviair, naalagaaffiup pigisaa, suliassamik tamatumunnga naammassinnissaaq, suliffeqarfiullu naliliinera erseqqippoq: Nuummi nutaamik nakkutilliinermik qitiusumik pilersitsisoqassavaq.

Qaqortoq tikkuaraat

Tamannali naalackersuisunit kissaatigineqanngilaq. Qaqortumi inissiisoqarsinnaaneraniq misissuisoqassasoq attaveqaasersuutitut naalackersuisup Hans Peter Poulsenip (S) maajip 28-ani danskit angallannermut ministeriat allaffigaa.

Tamanna Sermitsiap allagaatitigut takunnissinnaaneraniq erserpoq.

- Kalaallit Nunaanni timmisartunik nakkutilliinermik qitiusumik allaffeqalissasoq Naalackersuisut suli kissaatigigaat qularutissaanngilaq. Aammali isumaqarpugut Qaqortumi qitiusumik allaffeqalernerq sumiiffimmut Kalaallit Nunaannullu tamarmut iluaqutaangaassasoq, qitiusumik allaffeqarfiup sumiinnissaata pingaaruteqassusaa pillugu Hans Peter Poulsen allappoq.

Suliffiit nutaat Qaqortumi pilersinneqarsinnaanerisa naleqqunneranut naalackersuisoq ima tunngavilersuivoq:

Ilinniarnertuunngorniarfeqarlunilu inuussutissarsiornermik ilinniarfeqarmat, Naviair-ip pisariaqartitaanik ilinniartitsinissamut periarfissaqartoqarpoq.

Inissianik pissarsinissamut unammilligassaqarnermut tunngatillugu Naviair Kommune Kujallermik oqaloqateqarpat, assersuutigalugu najugaqarfimmut pilersaarutit sanaartornermullu akuersissutitut tunngatillugu aqqiissutissanik nassaartoqarsinnaasoq, taakkulu inissialiornert amerlanerulernissaannut aqutissiuussinissaat, Naalackersuisut isumaqarput.

Qaqortumi mittarfik nutaaq 2026-mi ammarneqarpat Kalaallit Nunaanni illoqarfiit allat Qaqortullu akornanni timmisartuussisoqarsinnaalissaaq, nunanullu Atlantikup avannaaniittunut timmisartuussisoqarsinnaalissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna sulisoqartitsinissamik periarfissaqalersitsivoq.

Immap naqqatigut kabelikkut atassuteqaat Qaqortumit aallartippoq.

Qaqortumi sanaartornermi akit Nuummit qaffasinnerunngitsut, immaqali sanaartornermik suliaqartut Nuummi tamakkiisumik suliffigineqarmata appasinnerusut, Naalackersuisut naliliippat.

Naviairip Nuuk tikkuarpaa

Nuuk periarfissatuatut Naviairip naliliinera Naalackersuisut „ajoraluurtut“ isigigaat, Naalackersuisoq Hans Peter Poulsen allakkamini allappoq:

- Kalluunnaveersaartuuneg tunngavigalugu Qaqortup misissornissaa Naviairip misissussagaa Naalackersuisut naatsorsuutigaat, Hans Peter Poulsen angallannermut ministerimut Thomas Danielsenimut allappoq.

Ukioq manna februuarip arfineq-pingajuani Naviairip naliliinera pillugu angallannermut ministeri allakkamini ima allappoq:

- Naatsumik oqaatigalugu naliliinerup allannortinneqarnissaa inerniliussamut ataatsimut allannuutaassanngitsoq Naviair isumaqarpoq. Nakkutilliisoqarfik Nuummi inissinneqartariaqarpoq. Kalaallit Nunaata ilarujussuani teknikkikkut attaveqaatit killeqarnerat tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq.

- Naviairip illuutiniq teknikkimillu ulluinnarni aserfallatsaaliuisinnaaneranut teknikkikkut attaveqaatit pisariaqarput. Tamanna pissutigalugu timmisartunik nakkutilliisoqarfik Nuup avataani inissimasinnaanngitsoq Naviair ilaatigut naliliivoq. Nuummiinnaq timmisartunik nakkutilliisoqarfimmi sulisussanik naammattunik atorfinitsitsisoqarsinnaasoq Naviair naliliivoq, angallannermut ministerimut allakkami allassimavoq.

Sumiiffissaq isumaqatigiinnngissutaasoq pissutigalugu ministerip suliniut unitsikkallarsimavaa.

- Undskyld for de manglende A-skattebetalinger

Både borgmesteren og kommunaldirektøren overlevede mistillidsafstemningen under det dramatiske kommunalbestyrelsesmøde den torsdag den 27. juni. - Jeg vil på vegne af økonomi udvalget og kommunalbestyrelsen undskylde for at deres skatter ikke er blevet betalt rettidigt, men jeg flygter ikke fra mit ansvar og vil sørge for at den næste kommunalbestyrelse får gode betingelser, siger borgmesteren til Sermitsiaq.

Borgmester Stine Egede (IA) har netop overlevet det største pres et folkevalgt kan blive udsat for, nemlig mistillid fra sine kolleger i kommunalbestyrelsen, og i samme ombæring blev der stillet krav om fyring af kommunaldirektør Tina Pars, men også denne blev afværget.

Borgmester Stine Egede er ikke bleg for at komme med en uforbeholden undskyldning for det kaos manglende A-skattebetalinger har skabt:

-Jeg vil gerne på vegne af økonomiudvalget/kommunalbestyrelsen beklage overfor borgerne i kommunen og undskylde for, at deres A skatter ikke er blevet betalt for 3 måneder og at det nu koster dyre renter at skyldte skattevæsenet penge.

- Men vi agter at løse de problemer vi selv har skabt.

- Genopretningsplanen på særligt socialområdet skal færdiggøres, så vi holder budgettet i 2024 og således at vi kan søge om at udvide vores kassekredit, så vi ikke skal betale så dyre renter til skattevæsenet, siger borgmester i Kommune Kujalleq, Stine Egede (IA).

Stine Egede understreger samtidigt at hendes tillid til kommunaldirektøren er intakt og hun henviser til det forhold at kommunaldirektøren uden ophold har sørget for handling, da det i april blev kendt at der er foregået uregelmæssigheder med A-skattebetalingen og derudover sørget for at iværksætte genopretningsplan.

Demokraatit har mistet tillid

Forud for borgmesterens undskyldning har Inuit Ataqiitiits koalitionspartner i Sydkommunen, Demokraatit har mistet tilliden til borgmesteren og kommunaldirektøren.

Demokraatit mener at kommunens øverste ledelse har svigtet deres ansvar og tilsynspligt for hvordan kommunens

økonomi bliver forvaltet.

Parterne havde forud for mistillidserklæringen under flere udvalgs møder hos økonomi- og erhvervsudvalget forsøgt at finde fælles fodslag igen.

Men Demokraatit var ikke tilfreds med forklaringerne på hvorfor kommunen ikke havde betalt A-skatter til selvstyret og hvad pengene på over 40 millioner kroner var blevet brugt til, og det førte til den dramatiske kommunalbestyrelsesmøde, som endte med en mistillidserklæring mod borgmesteren og kommunaldirektøren som kom i afstemning og som blev afværget med 8-6.

Egede: Jeg flygter ikke fra mit ansvar

Borgmesteren kunne have valgt selv at gå af som følger af den opståede mistillid. Men hun valgte at tage kampen op og erklærede at hun har i sinde at fortsætte i sit embede:

- Det forhold at vi har udfordringer med kommunens økonomi i vores kommune er ikke nogen hemmelighed.

Udfordringerne har stået på meget længe før den nuværende kommunalbestyrelse trådte til. Jeg kan som eksempel nævne at den nuværende kommunalbestyrelse startede valgperioden med at skulle finde 30 millioner kroner, forklarer Stine Egede (IA) overfor Sermitsiaq.

Borgmesteren vil derfor drage hensyn til at den kommende kommunalbestyrelse, som senest bliver valgt den 6. april 2025, får bedre betingelser for at styre den økonomisk udfordrede kommune.

National krise

Men for at kommunalbestyrelsen i næste valgperiode kan få bedre betingelser for at håndtere kommunens pressede økonomi er der eksterne faktorer som borgmesteren indtrængende beder Naalakkersuisut om at være opmærksom:

- Jeg vil opfordre Naalakkersuisut til at tage situationen alvorligt omkring kommunernes voldsomt stigende udgifter i forhold til fjernelse af børn udenfor hjemmet.

Stine Egede siger til Sermitsiaq, at det ikke kun er Kommune Kujalleq, som oplever store sociale udfordringer, og at situationen viser at samfundet står overfor en national krise.

Derfor vil Naalakkersuisut placere kontrolcentral i Qaqortoq

Naalakkersuisut har en række begrundelser for, hvorfor kontrollen af luftrummet over Grønland skal foregå fra Qaqortoq.

Det er ambitionen, at luftrummet over Grønland skal hjemtages og kontrolleres fra Grønland fra år 2031. Men hvorfor i landet skal kontrollen ske?

Det forhandler den danske regering og Naalakkersuisut om. Det er statsejede Naviair, der i sidste ende skal udføre opgaven, og vurderingen fra virksomheden er klar: En ny kontrolcentral skal etableres i Nuuk.

Peger på Qaqortoq

Men det ønsker Naalakkersuisut umiddelbart ikke.

I stedet har naalakkersuisoq for infrastruktur, Hans Peter Poulsen (S), 28. maj skrevet til den danske transportminister, at Qaqortoq skal undersøges som alternativ placering.

Det viser en aktindsigt Sermitsiaq har fået.

- Der skal ikke være tvivl om, at Naalakkersuisut stadig ønsker en ny luftkontrolcentral til Grønland. Vi tror dog også, at en ny central i Qaqortoq vil være et stort aktiv for hele området og Grønland som helhed, skriver Hans Peter Poulsen om vigtigheden af kontrolcentrets placering.

Naalakkersuisoq kommer med følgende begrundelser for, hvorfor netop Qaqortoq kan være egnet til at huse de nye arbejdspladser:

Mulighed for at tilrettelægge uddannelsesmuligheder, som Naviair efterspørger, da der er gymnasium og erhvervsuddannelse.

Vedrørende udfordringer med at skaffe boliger vurderer Naalakkersuisut, at hvis Naviair går i dialog med Kommune Kujalleq, kan der findes løsninger på eksempelvis lokalplaner og byggemodninger, som kan bane vej for mere boligbyggeri.

Med åbning af den nye lufthavn i Qaqortoq i 2026 skabes der mulighed for at flyve mellem øvrige byer i Grønland og Qaqortoq, ligesom det forventes, at der skabes flyforbindelser til lande i Nordatlanten. Det giver nye forbindelser til mulig arbejdskraft.

Qaqortoq er indgangssted for søkabel til kommunikation. Naalakkersuisut vurderer, at byggepriserne i Qaqortoq ikke er højere end i Nuuk men muligvis lavere, da bygge- og anlægsbranchen er fuldt beskæftiget i Nuuk.

Naviair har peget på Nuuk

Naalakkersuisoq Hans Peter Poulsen meddeler i brevet, at Naalakkersuisut finder det 'yderst uheldigt,' at Naviair har vurderet, at Nuuk er den eneste mulighed:

- Naalakkersuisut forventer, at Naviair kigger på en ny undersøgelse af Qaqortoq på et neutralt grundlag, skriver Hans Peter Poulsen til transportminister Thomas Danielsen. I et brev dateret 8. februar i år skriver transportministeren følgende om Naviairs vurdering:

- Kort fortalt vurderer Naviair, at en fornyet vurdering ikke vil ændre på den overordnede konklusion. Kontrolcentralen bør placeres i Nuuk. Det skyldes blandt andet, at der er begrænset teknisk infrastruktur i store dele af Grønland.

- Den tekniske infrastruktur er en forudsætning for, at Naviair kan vedligeholde bygning og teknik på daglig basis. Det er blandt andet derfor, at Naviair vurderer, at kontrolcentralen ikke kan placeres uden for Nuuk. Dertil vurderer Naviair, at Nuuk er den eneste by i Grønland, hvor der er mulighed for at sikre et tilstrækkeligt rekrutterings- og fastholdelsesgrundlag til at bemande kontrolcentralen., lyder det i brevet fra transportministeren.

Ministeren har pt sat arbejdet med projektet i bero på grund af uenigheden om placeringen.

Savaatillit piumasaqartut: Savaateqarfiit nanaqanngilluin- nartariaqarput

Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut (SPS) juunip 28-ani savaatilinnut ataatsimeersuartsitsivoq. Ataatsimeersuarnermi pingaarnertut aalajangiiffigisasaq ilaat tassaavoq kujataani nannuttassiisutit amerlineqarnissaat. Savaatiliullunimi ukiuni kingullerni toqqissimanarunnaarsimavoq.

Nannut savaateqarfinnut neriniartitsivinnullu annguttartut amerliartuinnarnerat savaatilinniit ilungersunartutut isigineqarpoq. Tamannalu tunuliaqutigalugu savaatillit peqatigiiffiat Naalackersuisoqarfimmu kujataani nannuttassiisutit amerlineqarnissaat noqqaassutiginiarlugit aalajangerput.

Ataatsimeersuarnermi savaateqarfiit 36-usunit savaatillit 31-t kujataani nannuttassiisutit amerlineqarnissaannik taa-sippu. Sikorsuaqarnera pequtaalluni savaatillit arlallit ataatsimeersuarnermi peqataannigillat.

-Ukiorpasuarnermi savaatillit meerartatillu toqqissillutik savaateqarfimminni najugaqarsimappu, kisiannilu ukiuni

kingullerni savaatilinni toqqissisimannginneq, aarlerineq, annilaanganerlu atugarilersimavarput. Nannut pequtaallutik taamatut killiffeqarneq toqqissisimananngilaq, ingammik meerartallit eqqarsaatigalugit. Savanik savaaqqanik histinilluunniit uagitsinnut naleqaqisunik aamma annaasaq-artarpugut, annaasagulli immikkut isiginiarneqartarnartik, taama ilaatigut SPS-mi siulersuisuni ilaasortaq Otto Nielsen ataatsimeersuarnermi oqarpoq.

Nannut piniartuniit pisarineqartariaqarput

Kujataani nannuttassiisutit ukioq manna sisamaappu. Nannuttassiisutillu upernaap ingerlanerani nungunneqarput, ukiullu sinnera nannut piniqqusaajunnaarlutik. Nannut savaateqarfinnut apuuttartut amerliartornerini ungoorinerit ilungersunartarput, tassami nanaq qimaasinneqaraangat taava savaateqarfimmu neriniartitsivimmulluunniit allamut pitinneqaannartarmat, taamaasilluni savaateqarfik alla aamma eqqorneqartarluni.

-Nannut annguttartut tunup avannaarsuaniit sikorsuarnerit

nassatarineqarlutik uiartarput, taakkuuppullu unguuinarlugit qimaatinneqarsinnaanngitsut.

Taamaasiornikkummi neriniartitsiviup tullianut nuuginartussaappu, taamaammatt siunnersuutigaarput kujataani nannut pisassat ilaneqarnissaat, taamaaliornikkut nannut savaateqarfinnut annguttartut ajornartorsiutaanerat qaangerneqarsinnaammatt, Otto Nielsen oqarpoq.

Savaatillillu isumaqarput nannut pisarineqartartut piniartuniit pisarineqartassasut, taakkuuppummi piniartutut inuussutillit. Nannut amerlanerit pisarineqartalerpata savaateqarfinnut neriniartit-

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

sivinnullu apuuttartut ikinnerulissasut savaatillit ilimasuuti-gaat.

Savaatilinnut nalaattat imaanaangitsut

Savaatilinnut ukiut kingullit ilungersunartorsiorfiupput. Ataatsimeersuarnermi ilaatigut aperujussuarnerata kingunerisaannik savaateqarfiit ilaat savanik amerlasuunik annaasaqarfiusoq erseqqissarneqarpoq, savallu kisiisa annaaneq-angillat.

Aperujussuarneratami kingunerisaanik aamma savat iviangerluttut amerlapput, taamaasilluni piaqqat ilai angissutsiminnik mikinerullutik, tamannalu savanik toqoraalerner-mi malugineqarumaartoq aamma ilaatigut ilimasuutigineqarpoq.

-Angusassatut siunnerfiusimasoq savaaqqat savallu tunineq-artut 23.000-iunissaat ukioq manna naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu pisinnaanaviangilaq. Naluneqangitsutut siorna ukiakkut nalinginnaasuunngitsumik aperujussuarpoq, tamassumalu kingunerisaanik ugornaraluaqisumik savaateqarfiit ilaanni savanik piaqqiortunik annaasaqangaatsiar-toqarpoq. Piaqqiortullu ikilineri pissutaallutik savaaqqat pissarsiarineqartut upernaq manna ikinnerusussaassapput, ilaatigut taama SPS-imi siulittaasoq Suulut Hansen ataatsimeersuarnermi nassuiaavoq.

Savat savaaqqallu amerlisarnissaanut imaanaangitsumik inissisimasoqarpoq, taassuma saniatigut narsaatit aamma eqqugaapput, narsaatinimmi ivikkat ukiup siuliani ikkussor-neqarsimasut aperujussuarnerata kingunerisaanik naanngit-sooqqattaarput, narsaatit apummit ipisinneqarsimmamata.

Taamaasilluni savaateqarfiit ilai nerukkaatissanik amerlane-rusunik pisiniartussanngorlutik.

Ullut imartuut nuannersumik naggaserneqarput

Juunip naanerani sapaatip akunnera savaatilinnut nunaleri-

nermilu suliaqartuusunut ulapaarfiusimaqaaq. Ilaatigut nunaleriner-mi inatsimmi nalunaarut eqqartorneqarpoq, landbrugsråd ataatsimiiippoq, Nunaleriner-mik Siunnersor-teqarfik ataatsimiisitsivoq naggataatigullu SPS ataatsimeer-suartitsilluni.

Ataatsimiinerit naammassimmata arfininngornermi ileqqu-sumik savaatillit illoqarfimmiunut ataatsimoorsitsipput. Ullukkut timersortarfiup silataani ataatsimoorsitsisoqarpoq, noqquuttoqarluni arsaattoqarlunilu. Unnukkut nereqatigiit-toqarpoq, tassanilu ilaatigut nersornaasiinerit ingerlanneqar-lutik.

Nunaleriner-mik Siunnersorteqarfimmiit ukiorpassuarni savaatiliusimasut nunalerinerup iluani siuarsaalluarsimasu-tut nersornaaserneqarput, tassaallutik: Makkak aamma Lars Nielsen Kangerluarsorujummeersut.

Aappariillu taakkua ukiut 50-it sinnerlugit savaatiliusimasut aamma immikkut ataqqinaamik SPS-imi ilaasortanngortin-neqarput, tamanna attortisimassutigineqarpoq.

Ataqqinaamik ilaasortanngortut allat aamma tassaapput Igalikumeersut Maline aamma Frederik Egede.

Savaatillillu oqimaatiner-mipaanik savaaqqiortitsisimasut aamma toqqarneqarput.

Nummer 1-nngortut: Qassiarsummeersut: Ellen, Carl, Kuluk Frederiksen aamma Heidi Hjalgrimson

Nummer 2-nngortut: Eqaluit Akianeersut: Siiku Bjerger aamma Sori Paviassen

Nummer 3-nngortut: Qassiarsummeersut: Henrik Knudsen aamma Elna Jensen

Demokraatit trækker sig efter fadæse om 40 forsvundne millioner

Demokraatit har mistet tålmodigheden i Kommune Kujalleq og forlader IA, der nu sidder på det mindst mulige flertal.

Demokraatit vil ikke længere arbejde sammen med Inuit Ataqatigiit i Kommune Kujalleq, og derfor sidder IA nu alene i kommunalbestyrelsen med det absolut mindst mulige flertal.

Det sker efter en fadæse om, at 40 millioner skattekroner er forsvundet ud af kommunekassen.

- Demokraatit kan ikke ignorere de begivenheder, der har fundet sted i kommunen. Ansvar skal tages, men det ønsker Inuit Ataqatigiit ikke, lyder det fra Demokraatit i en pressemeddelelse.

- Vi mener fra Demokraatit, at det er vigtigt at følge loven, og da det ikke er tilfældet, vil vi gå ud af samarbejdet, slår Margrethe Thårup Andersen fra partiet fast.

Hvor er skattepengene?

Tilbage i april opdagede Økonomiudvalget, at kommunen ikke havde betalt A-skat til Selvstyret i tre måneder. Det svarer til cirka 40 millioner kroner. Plus tre millioner kroner i renter.

Så kommunens økonomi sejler, og det har fået Demokraatit til at kræve en redegørelse for, hvor de 40 millioner er forsvundet hen, når de ikke er endt i landskassen. For de er ikke kommet borgerne tilbage til borgerne.

Ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde torsdag sidste uge

IA og Demokraatit har arbejdet sammen i Sydgrønland siden 2023. Sammen sad de på et solidt flertal på 11 i kommunalbestyrelsen, der tæller 15 i alt. Men med Demokraatits farvel til IA som samarbejdspartner, har IA nu et flertal

på otte – og det er det mindst mulige flertal overhovedet.

- Vi havde en politisk målsætning om økonomisk styring, der var ansvarlig og korrekt. Desværre overholdes disse ord ikke længere af vores nuværende borgmester! Derfor har Demokraterne mistet tilliden til borgmesteren og kommunaldirektøren i Kommune Kujalleq, lyder det nu fra Demokraatit.

Der var ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde i torsdags. Da krævede Demokraatit, at borgmester Stine Egede (IA) skulle gå af og stillede mistillid til hende. Men et flertal i kommunalbestyrelsen stemte imod, og Stine Egede er stadig borgmester.

- Det er ærgerligt, at Demokraatit trækker sig, men det er deres beslutning, og jeg regner ikke med, at det vil have indflydelse på vores arbejde eller på udvalgets arbejde, siger borgmesteren til KNR.

Hun fortæller, at de arbejder på at betale de 40 millioner kroner tilbage. Derfor har kommunalbestyrelsen vedtaget at hæve kassekrediten til 100 millioner kroner, så pengene kan betales tilbage hurtigst muligt.

- Jeg kan ikke svare på, hvornår de vil være tilbagebetalt, men jeg håber, det bliver før næste kommunalvalg.

Fåreholdere opfordrer: Fåreholdersteder skal være helt fri for isbjørne

De Samvirkende Fåreholderforening (SPS) holdt generalforsamling den 28. juni, hvor en af de vigtigste beslutninger var at anbefale Naalakkersuisut at øge isbjørnekvoten i Sydgrønland. Livet som fåreholder er blevet mere usikkert pga. isbjørne.

Flere og flere isbjørne kommer til fåreholdersteder, når storisen ankommer. Det er et stort problem, da isbjørne øger usikkerheden ved at bo i øde steder som fåreholdere. Fåreholderne har derfor besluttet at opfordrer Naalakkersuisut til at øge isbjørnekvoten i Sydgrønland.

Under generalforsamlingen stemte 31 fåreholdere ud af 36 fåreholdere for en forhøjelse af isbjørnekvoten i Sydgrønland, mens resten af fåreholderne ikke kunne deltage grundet storisen.

- I mange år har fåreholdere og deres børn boet trygt på deres fåreholdersteder, men i de senere år har vi oplevet usikkerhed, frygt og angst blandt fåreholderne. En situation, der bør tages alvorligt, især hos familier med børn. Vi mister også lam, får og heste, der har stor værdi for os. Men dem vi mister, ser man ikke ekstraordinært på, sagde Otto Nielsen fra Tasiluk, der er bestyrelsesmedlem hos SPS under generalforsamlingen.

Isbjørne skal fanges af de lokale fangere

Kvoten af isbjørne i Sydgrønland er på fire, kvoten for i år blev opbrugt i løbet af foråret og resten af året må isbjørne, der kommer tæt på bostederne, jages væk. Men når fåreholderstederne jager en isbjørn væk fra stedet, så påvirkes den næste fåreholdersted, da stederne ikke er langt fra hinanden. Dette er en meget vanskelig situation for fåreholderne.

- De isbjørne, der kommer, kommer fra Nordøstgrønland. De kommer med storisen og de er som regel meget vanskelige at jage væk. Når flere og flere isbjørne kommer til fåreholderstederne, så er det meget vanskeligt at jage dem væk, derfor opfordrer vi, at kvoten af isbjørne i Sydgrønland hæves. På den måde kan vi formindske isbjørne ved fåreholderstederne, sagde Otto Nielsen under generalforsamlingen.

Fåreholderne mener også, at fangerne bør fange isbjørnene, da de er fangernes levebrød. Når kvoten hæves, så forventes det også, at der kommer færre isbjørne til fåreholderstederne.

Vanskelige tider for fåreholderne

De seneste år har været problematiske for fåreholderne. Den massive sne, der faldt sidste år, har haft store konsekvenser for dem. Mange får og lam er gået tabt, og fårene har haft svært ved at amme på grund af betændelse efter den hårde vinter. Dette vil resultere i mindre indhandling til slagteriet.

- Målsætningen var at indhandle 23.000 lam og får i år, men det vil ikke blive opnået. Som bekendt var der usædvanligt meget sne sidste efterår, hvilket desværre har medført store tab af dyr i nogle fåreholdersteder. Og på grund af færre dyr vil indhandlingen af lam i år være lavere end forventet, forklarede formanden for SPS Suulut Hansen under samlingen.

Tabet slutter ikke her. Markerne er også blevet ramt efter den massive snemængde i november 2023. Høsten, der er blevet plantet på markerne i det forrige år, er ikke blomstret, og dette påvirker fåreholderne, da de skal købe ekstra foder til dyrene.

Fest for borgere i Qaqortoq

Slutningen af juni har budt på en travl uge for fåreholdere og landbrugsfolk med blandt andet behandling af en bekendtgørelse i landbrugsloven, der var også landbrugsrådsmøde, konsulenttjenesten for landbrug holdt møde og til sidst holdt SPS generalforsamling.

Efter møderne holdt fåreholderne lørdag det traditionelle bystævne. Om dagen var der sammenkomst uden for hallen, hvor der var tovtrækkeri og fodbold for byhold og fåreholderhold. Om aftenen var der fællesspisning, hvor der blandt andet blev uddelt priser.

Konsulenttjenesten for landbrug og SPS uddelte priser. Det vigtigste gik til parret: Makkak og Lars Nielsen fra Kangerluarsorujuk. De har været fåreholdere i over 50 år og har haft stor indflydelse på at fremme erhvervet for fåreholderne. Derudover blev de æresmedlemmer hos SPS.

Maline og Frederik Egede fra Igaliku er også blevet æresmedlemmer hos SPS, men de kunne desværre ikke deltage pga. storisen.

Efter uddeling af de første priser, så var der også uddeling til fåreholdere, som har gjort sig umage for at have den højeste vægt blandt lammene.

Førstepladsen gik til: Ellen, Carl, Kuluk Frederiksen og Heidi Hjalgrimson fra Qassiarsuk

Disko Linep ilaasartaatitaava kinguaattooqqittoq

Ilaasortaat nutaaq innaallagiatorlunilu ikummatissator-toq Danmarkimit aallareersimasussaagaluarpog. Teknikkikkulli ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu nunatta kujataani ilaasartaatinnngornissaanut qaammatinik marlunnik kinguaattooqqippog.

Disko Linep ilaasartaatertaava sapaatit akunneri pingasut missaata matuma siorna atserneqarmat oqalugiartoqarlunilu qungujulalluartaqarpog.

”Maliina Ittuk” taanna pilersaarutit malillugit nunatta kujataani juulip qiteqqunneranit angallassisussanngoriartorluni nunatsinnut juunip naanerani aallartussaagaluarpog. Umiarsuarli 38 meterinik takissuseqartoq sulii Faaborgip Amutsivianiippog.

Misiliinerni kingullerni naatsorsuutiginnngisanik ilungersunartoqarnera pissutigalugu umiarsuup nunatta tungaanut aallarnissaa qaammatit marluk missaannik kinguartinneqarpog.

Disko Line A/S-ip pisortaanera Michael Højgaard oqarpog.
- Atortut elektroniskiusut imminnut ataqtigiiittut assigiinngitsorpassuit tamarmik immikkut umiarsuup ingerlasiinnaanissaanut ajoquteqartussaannngitsut misilittarneqarpog.
- Aaqqissuunneralli ataqtigiiisinnissaannut ajornartorsiuterpassuaqartoq paasinarsivoq. Elektroniskiusut aaqqissuusaanerat naatsorsuutigisatsinnit ajornartorsiutigineruagut, taanna oqarpog.

- Umiarsuarli tassani aaqqiivigineqartariaqartunik taama amerlatigisunik unammilligassaqaarsimasimammatt assut ajuusaarutigivarput, Disko Line A/S-imi pisortaq, Michael Højgaard, oqarpog.

Tamatuma saniatigut aasaanerani sulinnngiffeqartoqarnera atortunik nutaanik pissarsiniarnermut unammillernartoqartitsisoq taanna nassuiaavoq.

- Suliffeqarfissuarpasuarni sulinnngiffeqartoqarneranut juulimut appakaannerput pissutigalugu qaammammi matumani misileraanerujussuaqarsinnaannngilaq, tamannalu kinguarne-

rutitsivoq, Michael Højgaard oqarpog.

Taamaammatt Maliina Ittuk septembarip qulingiluani pia-reernissaa maanna naatsorsuutgiineqarpog.

Ukiumik ataatsimik kinguaattooreersoq

Maliina Ittuk innaallagiatoruullunilu ikummatissatoruuvog. Taanna nunatsinni taamaattuni siulliusaaq.

Umiarsuaq Assens Skibsværftikkut piniarneqarmat siorna aasakkkut ilaasussanik angallasilereersinnaanissaa pilersaarutaagaluarpog.

Ajutoortoqarpog, taamaalilluni Faaborg Værftip suliaq januaarimi nangippaa umiarsuarmillu sanaartorneq naammassisarlugu. Umiarsuullu ukioq manna juulip qiteqqunneranit ingerlalersinnaanissaa pilersaarutigineqalerpog.

Taamaammatt pilersaarutit maanna kinguarqeqqinneqarnerat Michael Højgaardip aamma uggoraa.

- Umiarsuarmik ingerlatsinissamut ilungersunartut taama amerlatiginerat uggoringaatsiarparput. Umiarsuaq qangali aallartereertussaagaluarpog, aasaq mannalul atulereernissaa neriuutigilluinnaraluarparput, taanna oqarpog.

Erinarsortartup, Julie Berthelsenip umiarsuaq juulip ulluisa 14-iani atserpaa. Julie Berthelsen umiarsuup inersuani eqquumiitsuliarujussuup tunuani aamma nikorfavoq.

Disko Linep pisortaata ilaasussat aasap ingerlanerani angallanneqarnissartik ernumassutigissanngikkaat ilanngulluguserseqqissaatigaa.

Imaatigut angallasserit pilersaarutaasut ingerlanneqassapput – Maliina Ittulli atornagu targat atorneqassapput.

- Taamaatitsisoqassanngilaq. Kisianni pitsanngorsaaniissarput neriuutigaluarparput. Pissutsinik allanngortitsiinnassaaq, Michael Højgaard oqarpog.

Maliina Ittuk 113-inik ilaasoqarsinnaavoq.